

POPULATION AND DEVELOPMENT NEWSLETTER ISSN: 0125-5754
Website: www.newsletter.ipsr.mahidol.ac.th

การนำเข้าประชากร 200,000 คน วิกฤตหรือโอกาส

อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์
aphichat.cha@mahidol.ac.th

“ประเทศไทยจำเป็นต้องนำเข้าประชากรปีละ 200,000 คน เพื่อบรรเทาปัญหาประชากรที่ลดน้อยลง”..... เราจะพิจารณาเรื่องนี้กันอย่างไร เมื่อไร และจะถือว่ามันเป็นวิกฤตหรือโอกาส

เมื่อต้นปีนี้ อีลอน มัสก์ ได้แสดงความคิดเห็นด้วยความตกใจว่า จากปัญหาที่ประชากรประเทศญี่ปุ่นมีการเกิดน้อยลง ประเทศญี่ปุ่นอาจจะสิ้นสุดลง ซึ่งจะเป็นความสูญเสียครั้งใหญ่ของโลก

ความคิดเห็นนี้แม้จะเป็นสิ่งที่น่าตกใจไปทั่วโลก แต่แทบจะไม่มีผู้ใดกังวลเลยว่า ประเทศอันดับ 2 ของโลกที่จะเผชิญกับปัญหานี้อย่างแน่นอน เช่นกัน และอาจจะกลายเป็นปัญหารุนแรงยิ่งกว่า คือประเทศไทย

จริงๆ แล้วในปี 2563 นักวิชาการของ The Lancet (Vollset et. al., 2020) ได้เปิดเผยตัวเลขการคาดประมาณประชากรของประเทศต่างๆ ในโลก จากปัจจุบันจนถึงสิ้นสุดศตวรรษที่ 21 สนับสนุนข้อมูลของสหประชาชาติ ที่พบว่าประเทศอันดับสองรองจากญี่ปุ่น คือประเทศไทยนั่นเอง การคาดประมาณครั้งนี้เปิดเผยเพิ่มเติมว่า 3 ประเทศแรกที่จะพบปัญหานำกังวลมากที่สุด คือจะมีจำนวนประชากรลดลงจากปัจจุบันมากกว่าครึ่งหนึ่ง ประเทศเหล่านั้นก็คือ ญี่ปุ่น ไทย และ สเปน ตามลำดับ

รายงานนั้นกล่าวว่า ประชากรของประเทศไทยจะลดลงกว่าครึ่งหนึ่ง เหลือเพียง 30 กว่าล้านคนเท่านั้น และในทางตรงข้าม ประเทศพัฒนาแล้วอื่นๆ ที่ปัจจุบันมีอัตราการเกิดต่ำกว่าระดับทดแทนเช่นกัน ได้แก่ สหราชอาณาจักร เยอรมนี สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย เมื่อสิ้นสุดศตวรรษนี้ ต่างกลับจะมีประชากรเพิ่มขึ้นด้วยกันทั้งสิ้น ที่เป็นเช่นนั้นเพราะประเทศเหล่านี้มีนโยบายและเป้าหมายจำนวนคนเข้าเมืองอย่างชัดเจนมาโดยตลอด ประเทศเหล่านี้ได้ดำเนินนโยบาย replacement migration มาเป็นเวลานาน นานก่อนที่สหประชาชาติจะได้กล่าวเสนอไว้เมื่อปี 2001 (United Nations, 2001) ให้เป็นเครื่องมือทางประชากรกับประเทศที่เริ่มมีปัญหาระบบการเกิดต่ำ

แม้ว่าประเทศที่พัฒนาแล้วเหล่านี้จะรักษาความมั่นคงทางจำนวนประชากรไว้ได้ แต่ขณะเดียวกันก็ได้รับผลกระทบ เกิดเป็นวิกฤตระดับชาติกันทุกประเทศ มากน้อยต่างกัน วิกฤตนี้เกิดจากการขัดแย้งระหว่าง

เจ้าของประเทศกับผู้อพยพเข้ามาใหม่ มีรากฐานจาก Xenophobia ขยายผลเป็นความขัดแย้งทางการเมือง ระหว่างลัทธิเผด็จการประชานิยม และเสรีนิยมกับลัทธิประชาธิปไตยนิยม (National Populism) ที่เกิดขึ้นใหม่ และกำลังได้รับความนิยมมากขึ้น เห็นได้จากกรณีของ Brexit และกรณีการเข้าสู่ตำแหน่งของประธานาธิบดีทรัมป์

ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว วิกฤตเหล่านี้จะไม่รุนแรง หากนโยบายการนำเข้าประชากรทำอย่างถูกต้องตั้งแต่ต้น โดยมีฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ ทำงานสอดคล้องกัน มีหน่วยงานระดับกระทรวงเป็นเจ้าภาพ และดำเนินงาน ตั้งแต่กระบวนการในการตั้งเป้าหมายจำนวนประชากรที่จะนำเข้า การดูจังหวะเวลา การจัดทำนโยบายสาธารณะ การสร้างการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกประชากรที่จะนำเข้า การจัดทำโครงการการบูรณาการประชากรผู้มาใหม่กับประชากรของประเทศ ทั้งในทางสังคมและภูมิศาสตร์ การติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และการเยียวยาผลกระทบกับทุกฝ่าย ซึ่งทั้งหมดนี้ ขึ้นตอนประชาธิปไตย และการกระจายอำนาจจะมีส่วนสำคัญที่สุดของความสำเร็จ และสามารถสร้างโอกาสใหม่ให้ประเทศจะได้รับ โดยสามารถหลีกเลี่ยงวิกฤตจากลัทธิประชานิยมดังที่กล่าวมาแล้ว

ที่สำคัญคือวัตถุประสงค์ของการนำเข้าประชากรต้องเป็นไปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในประเทศ แก้ปัญหาความยากจนและปัญหาประชากรชายขอบ ไม่ใช่เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจแบบประชานิยมเพียงอย่างเดียว เป้าหมายใหญ่คือการสร้างความสุขของคนในชาติโดยรวม ส่งเสริมประชาสังคมให้เข้มแข็ง ให้เกิดการพัฒนาเมืองและชนบทไปพร้อมๆ กัน เกิดทั้ง technology transfer และ social and cultural transmission และ globalization ที่ดีที่ควร โดยสรุปคือการตั้งเป้าหมายใหญ่เพื่อการพัฒนาทางสังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาวะ เพื่อให้เป็นสังคมแห่งความสุขโดยรวม

สำหรับเป้าหมายเชิงปริมาณและกระบวนการในการตั้งเป้าหมายจำนวนประชากรต่างชาติเพื่อให้ประเทศไทย สามารถตั้งเป้าได้ปีละ 200,000 คน เป็นการคำนวณคร่าวๆ (ยังไม่ได้ใช้ cohort component method) ใน 80 ปี จะได้ประชากรไทยเข้ามา 16 ล้านคน เท่ากับการทดแทน

ภาพ: โค้ชช นายชัยชัย ชเว ตอนได้สัญชาติไทย (ที่มา: YOUTUBE-TNN Online Feb 5, 2565 BE) และ นายอุดม สุขแสนห์ ผู้ดูแลเมือง ช่วยชาวบ้าน ตอนได้สัญชาติไทย (ที่มา: YOUTUBE-Thai PBS News Feb 14, 2563 BE)

ประมาณ 50% ของประชากรที่หายไป เนื่องจากการทดแทนไม่จำเป็นต้องทดแทนทั้งหมด 100% เพราะประเทศสามารถใช้นโยบายอื่นๆ ร่วมด้วยได้เช่น การณรงค์ส่งเสริมการเกิดอย่างต่อเนื่อง การสร้างสังคม active ageing การพัฒนาแรงงานอย่างจริงจัง การเลื่อนอายุเกษียณ และการใช้ technology รวมทั้ง robot และ AI ตลอดจนการแบ่งปันทรัพยากรกันในระบบภูมิภาค เช่น ในอาเซียนด้วยกัน เป็นต้น

การตั้งเป้าจำนวนประชากรต่างชาติ เพื่อการให้สัญชาติไทย ปีละ 200,000 คน

วัตถุประสงค์	จำนวน	หน่วยงานรับผิดชอบ
เพื่อป้อนให้กับโครงการพัฒนา ระดับชาติ เช่น ECC	20,000	คณะรัฐมนตรี
เพื่อนำเข้าประชากรคุณภาพ ให้กับการพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม จิตวิญญาณ สุขภาวะ และการเชื่อมโยงกับประชากร ในจังหวัดพื้นที่	20,000	รัฐสภา สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เพื่อเชื่อมโยงกับ SME ในพื้นที่	160,000	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั่วประเทศ 7,850 แห่ง
รวม	200,000	

ข้อเสนอโดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.อภิชาติ จำรัสฤทธิ์รักษ์ กรกฎาคม 2565

ในตารางที่เสนอไว้นี้ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ จำนวนประชากรที่จะนำเข้า และหน่วยงานระดับบนที่สมควรเป็นผู้ให้นโยบายหรือผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์แรกคือ ป้อนประชากรหรือแรงงานให้กับโครงการพัฒนาระดับชาติ เช่น EEC (Eastern Economic Corridor) ซึ่งอาจจะเป็นแรงงานระดับสูงหรือระดับผู้บริหาร หรือผู้ลงทุนที่ได้รับสิทธิพิเศษอยู่อาศัยระยะยาว และการถือครองที่ดิน นำไปสู่การคัดสรรให้สัญชาติไทยตามเงื่อนไขที่กำหนด จำนวนประมาณ 20,000 คน บริหารโดยคณะรัฐมนตรี

วัตถุประสงค์ที่ 2 คือ การนำเข้าประชากรที่เลือกสรรตามคุณภาพ เพื่อการพัฒนาทางสังคม สิ่งแวดล้อม ภาษาและวัฒนธรรม จิตวิญญาณ สุขภาวะ และเป็นประชากรต่างชาติที่สามารถเชื่อมโยงกับประชากรในพื้นที่แต่ละจังหวัด ประมาณ 20,000 คนเช่นกัน บริหารจัดการภายใต้การกำกับโดยรัฐสภา ซึ่งอาจจัดเป็นโควตาแต่ละปีสำหรับสมาชิกวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร

และวัตถุประสงค์ที่ 3 คือการคัดสรรประชากรต่างชาติเข้ามาในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ทั่วประเทศทั้ง 7,850 แห่ง โดย อปท. เหล่านั้นเป็นผู้บริหารการคัดสรรเองตามโควตาจากขนาดของประชากรของ อปท. จัดทำนโยบายสาธารณะกับชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้ได้ประชากรต่างชาติที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและความต้องการของ SME (Small and Medium Enterprises) ในพื้นที่

การตั้งเป้าเชิงปริมาณตามที่กล่าวมานี้ เป็นการแก้ไขสถานการณ์วิกฤตทางประชากรของประเทศที่เราได้รู้ได้ก่อนอย่างจริงจังและรวดเร็ว วิกฤตนี้ฉุกเฉินๆ เหมือนเป็นปัญหาระยะยาว แต่จริงๆ แล้ว การเริ่มต้นการตั้งแต่นี้ เป็นการได้เปรียบทุกด้าน และการมีเวลาในการปรับกระบวนการให้ถูกต้อง มีความสำคัญยิ่ง ถ้ารอไปและไปรับเร่งตามกระแสในภายหลัง จะเกิดปัญหาหลักสิทธิประโยชน์ดั่งตัวอย่างในประเทศที่พัฒนาแล้วที่ทำมาก่อน ปัจจุบันเรามีโอกาสเรียนรู้ และออกแบบแนวทางปฏิบัติของประเทศเราเองได้โดยการเริ่มพิจารณาประเด็นต่างๆ ให้รอบด้านตั้งแต่ตอนนี้ แล้วเราก็จะสามารถเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสอันดียิ่งได้อย่างแน่นอน

ลองนึกภาพดูว่าเราจะมีสุขแค่ไหนที่จะได้บุคคลคุณภาพ อย่างเช่น โค้ชเซ (คุณชัชชัย ชเว) และคุณอุดม สุขเสนห์ มาอยู่กับเรา ปีละ 200,000 คน

References:

Vollset, S. E. et. al, *Fertility, mortality, migration, and population scenarios for 195 countries and territories from 2017 to 2100: a forecasting analysis for the Global Burden of Disease Study*, The Lancet VOLUME 396, ISSUE 10258, P1285-1306, OCTOBER 17, 2
United Nations. Department of Economic and Social Affairs. Population Division. *Replacement Migration: Is it a Solution to Declining and Ageing Populations?* vol. no. 206, United Nations, New York, 2001.

ประชากรทั่วโลก

นิพนธ์ ดาราวุฒิมาประภรณ์
niphon.dar@mahidol.edu

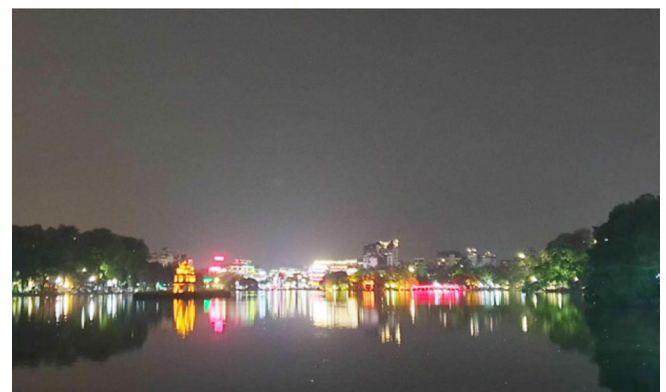
บรรเทาอาการนอยด์ กับย่านเมืองเก่าฮานอย (Hanoi Old Quarter)

วันไหนที่คุณรู้สึกว่ามีอาการนอยด์ (พารานอยด์) รู้สึกไม่โอเคกับบางสิ่งบางอย่างที่เข้ามาในชีวิต อยากให้ลองเปิดใจไปผ่อนคลายจิตใจ ลองมาใช้ชีวิตช้าๆ สัมผัสกับวิถีชีวิตในย่านเมืองเก่าฮานอย (Hanoi Old Quarter) ประเทศเวียดนาม เมืองที่มีสีสัน มีชีวิตชีวา และเป็นเหมือนสวรรค์ของนักช้อปปิ้ง นักชิม นักชิลจากทั่วโลก

คุณสามารถมาเดินเล่นเพื่อผ่อนคลายร่างกายและจิตใจ ด้วยการเดินไปตามตรอก ออกตามซอย เพื่อเลือกซื้อของในราคาที่ไม่แพง (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการต่อรองราคาของแต่ละบุคคล) มีของกินอร่อยๆ ที่เปิดขายทั้งวันทั้งคืน ร้านอาหารในย่านเมืองเก่านี้มีให้เลือกมากมายหลายระดับไม่ว่าจะเป็นอาหารเหลาในภัตตาคารหรูๆ หรืออาหารพื้นเมืองที่พบได้ทั่วไปตามริมทางเดิน ตั้งขายอยู่บริเวณฟุตบาทริมถนน คุณจะได้สัมผัสกับบรรยากาศการนั่งชมอาหารท่ามกลางผู้คนเดินขวักไขว่ไปมา พร้อมกับการบรรเลงเสียงดนตรีของรถยนต์และมอเตอร์ไซด์ที่เหมือนจะพร้อมใจกันบีบแตรต้อนรับคุณตลอดเวลาบนท้องถนน นอกจากนี้คุณยังสามารถเดินชิลเพื่อชมบ้านเมืองเก่าแก่ที่มีอายุไม่น้อยกว่า 600 ปี เป็นเมืองที่มีทั้งศิลปะ วัฒนธรรม สถาปัตยกรรมที่สวยงามไม่ว่าจะเป็นสถาปัตยกรรมแบบจีนโบราณ สถาปัตยกรรมสไตล์ฝรั่งเศส นอกจากนี้คุณยังสามารถเดินเล่นรอบทะเลสาบคินดาบ (Hoan Kiem Lake) ซึ่งเป็นทะเลสาบที่อยู่กลางเมืองเก่า และถูกล้อมรอบด้วยสวนสาธารณะที่เป็นระเบียบสวยงาม เป็นแหล่ง

พักผ่อนหย่อนใจของคนฮานอย ทุกเพศ ทุกวัย ออกมาเดินเล่นทำกิจกรรม หรือออกกำลังกาย บริเวณรอบๆ ทะเลสาบ

เชื่อว่าเพียงแค่ 2-3 วัน สำหรับการมาเดินช้อปปิ้ง ชิม ชิลที่ย่านเมืองเก่าฮานอยแห่งนี้ จะช่วยบำบัดความนอยด์ของคุณได้เป็นอย่างดี และคุณจะมีพลังบวกกลับไปดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขอย่างแน่นอน

ภาพ: บรรยากาศทะเลสาบคินดาบ (Hoan Kiem Lake) ยามค่ำคืน

ภาพโดย: นิพนธ์ ดาราวุฒิมาประภรณ์

10 สถานการณ์ภาวะโลกร้อนและภัยธรรมชาติทั่วโลกที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต

ภาวะโลกร้อนและภัยธรรมชาติมีผลต่อชีวิตและทรัพย์สินที่ประมาณค่าไม่ได้ ถ้าย้อนดูเฉพาะในรอบ 2 ปี ที่ผ่านมามีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่นับว่าส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชากร ดังนี้

ไฟป่าในออสเตรเลีย เมื่อตุลาคม 2562 เกิดจากสาเหตุภัยแล้งรุนแรงตลอดช่วงเวลา 3 เดือน ในรัฐนิวเซาท์เวลส์และรัฐควีนส์แลนด์ เป็นภัยพิบัติครั้งรุนแรงที่สุด พื้นที่ป่า 36 ล้านไร่ วอดไปกับคลื่นเพลิง บ้านและอาคารสิ่งปลูกสร้าง 9,000 แห่ง ถูกเผา มีผู้เสียชีวิต 400 ราย

อุทกภัยในกรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2563 ส่งผลให้ประชากร 4 แสนคน ไร้ที่อยู่ มีผู้เสียชีวิต 66 ราย ความแรงของกระแสน้ำทำให้แผ่นดินถล่มและทำลายอาคารสิ่งปลูกสร้างต่างๆ กลายเป็นกองขยะทั่วเมือง

การระบาดของโควิด-19 ในประเทศจีนและประเทศอื่นๆ ทั่วโลก จีนพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายแรกที่เมือง Wuhan เมื่อธันวาคม 2562 ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีข้อมูลว่าเป็นโรคระบาดร้ายแรง ต่อมาวันที่ 11 มกราคม 2563 รัฐบาลมีประกาศเป็นทางการพบผู้ติดเชื้อและเสียชีวิต องค์การอนามัยโลกประกาศให้เป็นโรคระบาดที่ทั่วโลกต้องเฝ้าระวัง เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 เกิดการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วในประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีผลต่อการวางมาตรการเพื่อความปลอดภัย เช่น มาตรการ New Normal รวมทั้งการค้นคว้าเพื่อผลิตวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาด

ภาพ: การระบาด COVID-19 เพิ่มจำนวนผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง¹

ภูเขาไฟระเบิดที่ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อ 12 มกราคม 2563 ส่งผลต่อการย้ายที่อยู่ของประชากรราว 300,000 คน เพราะผลกระทบจากความร้อน ฝุ่น ภูเขาไฟดังกล่าวเคยระเบิดมาครั้งหนึ่งแล้วเมื่อ 43 ปีที่แล้ว ฟิลิปปินส์ได้ชื่อว่าภัยพิบัติจากภูเขาไฟระเบิดบ่อยครั้ง มาตรการป้องกันทำได้เพียงการเฝ้าระวังโดย Institute of Volcanology and Seismology มีมาตรการเฝ้าสังเกตภูเขาไฟมากกว่า 2,000 ลูก ในจำนวนนี้มี 176 ลูก ที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

ภัยพิบัติจากภูเขาไฟระเบิด หลายประเทศทั่วโลก เช่น จีน อินเดีย อิหร่าน ฟิลิปปินส์ รัสเซีย ตุรกี และประเทศต่างๆ ในหมู่เกาะแคริบเบียน ยังต้องเฝ้าระวังอย่างเข้มข้น เพราะยังพบว่าภูเขาไฟบางแห่งมีแรงระเบิดมากกว่า 6 ริกเตอร์ โดยเฉพาะจาเมกาและรัสเซีย ยังต้องเฝ้าระวังภูเขาไฟที่ส่งแรงสะเทือนมากกว่า 7 ริกเตอร์

กองทัพบกแดนทะเลทราย ที่ระบอบในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แอฟริกาตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ฝูงแมลงเหล่านี้สามารถกินพืชพันธุ์ต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว แพร่พันธุ์เร็วเนื่องจากภาวะโลกร้อน อุณหภูมิที่อุ่นขึ้นช่วยให้แมลงวางไข่และแพร่พันธุ์ได้ดีขึ้น สามารถแพร่พันธุ์ได้ 150 ล้านตัวในพื้นที่เพียง 1 ตารางกิโลเมตร แมลงเหล่านี้ไม่เป็นอันตรายต่อคน

ภาพ: ฝูงตั๊กแตนทะเลทราย¹

พายุไซโคลน Amphan ในปี 2563 มีความรุนแรงเทียบเท่าพายุเฮอริเคน เคยสร้างความเสียหายในอินเดียและบังกลาเทศ เมื่อพัดเข้าปะทะในพื้นที่ เกิดภาวะดินถล่ม พายุฝน ลมกรรโชก ทำลายภัยพิบัติครั้งนั้นมีผู้เสียชีวิต 12 ราย

ไฟป่าที่รัฐอุตตราขัณฑ์ (Uttarakhand) ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของประเทศอินเดีย เป็นรัฐที่ยากจน มีภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูง เมื่อปี 2563 เกิดไฟป่าเผาทำลายพื้นที่ป่าประมาณ 1,283 ไร่ กรมป่าไม้ของรัฐต้องสูญเสียงบประมาณมหาศาลเพื่อการฟื้นฟูพื้นที่ป่าและต้องเริ่มโครงการทดลองใหม่ที่ถูกไฟป่าทำลาย

เหตุการณ์น้ำท่วมที่รัฐอัสสัม ประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นเขตชุมชน เหตุการณ์ฝนตกหนักเมื่อปี 2563 มีผลกระทบต่อประชาชนรวม 128 หมู่บ้าน

ปรากฏการณ์หิมะสีเขียว (Green Snow) เมื่อพูดถึงทวีปแอนตาร์กติกา (Antarctica) เราจะจินตนาการว่าเป็นดินแดนที่มีธารน้ำแข็งและหิมะขาวโพลนทั้งที่ราบและบนเทือกเขาสูง มีสัตว์สวยงาม เช่น นกเพนกวิน แมวน้ำ ผลจากภาวะโลกร้อนทำให้หิมะละลายและเพิ่มปริมาณน้ำจืดจากธารน้ำแข็งไหลลงสู่ที่ต่ำมากกว่าปกติ นอกจากนี้อุณหภูมิที่สูงขึ้นทำให้เชื้อราสีเขียวเข้มกระจายอยู่ด้านบนของลานหิมะขยายพันธุ์ได้รวดเร็วและปกคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้างและเป็นที่มาว่าทำไมทวีปแอนตาร์กติกาไม่ขาว ทั้งหมด

ภาวะโลกร้อนและภัยธรรมชาติทวีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจากสาเหตุที่ยากต่อการควบคุม

อ้างอิง

¹ <https://www.holidify.com/pages/natural-disasters-in-the-world-in-2020-4836.html> สืบค้นเมื่อ 8 มิถุนายน 2565

ผู้ดูแลข้ามชาติกับโอกาสของสังคมสูงอายุไทย

การสูงวัยของประชากรทำให้หลายประเทศที่พัฒนาแล้วต้องเผชิญกับความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นต่อบริการการดูแลผู้สูงอายุซึ่งไม่ใช่จากสมาชิกในครอบครัว (non-familial care) ขณะที่บางประเทศยังสามารถรับมือกับความต้องการการดูแลได้ค่อนข้างดี ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะการตั้งมั่นของระบบรัฐสวัสดิการที่มีอยู่แต่เดิม แต่ก็ยังมีหลายประเทศที่ต้องตกอยู่ในสภาวะ “ขาดดุลการดูแล” (care deficit) หลายครอบครัวในสังคมตะวันตกทุกวันนี้ต้องหันมาพึ่งพา “ผู้ดูแลที่เป็นแรงงานข้ามชาติ” (migrant caregivers) เพื่อทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุที่ตกอยู่ในภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน

เราเริ่มเห็นบทบาทของผู้ดูแลที่เป็นแรงงานข้ามชาติมากขึ้นในหลายประเทศ โดยเฉพาะเมื่อสังคมนั้นต้องเผชิญหน้ากับการสูงวัยของประชากรที่มาพร้อมกับการลดจำนวนลงของกำลังแรงงาน โดยทั่วไป ผู้ดูแลข้ามชาติมีแนวโน้มได้รับค่าจ้างที่น้อยกว่าผู้ดูแลท้องถิ่น อย่างไรก็ดี ค่าแรงขั้นต่ำในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะดึงดูดและจูงใจให้แรงงานในประเทศสนใจทำงานเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุมากนัก อาจเพราะงานดูแลผู้สูงอายุเป็นงานที่เหนื่อย หนัก และต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่น่าอภิรมย์นัก

สภาพการทำงานของผู้ดูแลข้ามชาติ

การให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน ถูกจัดว่าอยู่ในประเภท “การจ้างงานที่ไม่ปลอดภัย” เนื่องจากเป็นการทำงานโดยไม่มีสัญญาจ้างที่แน่นอน หรืออาจถูกเลิกจ้างได้ทุกเมื่อ ส่วนใหญ่แล้วนายจ้างมักจ่ายค่าจ้างให้ผู้ดูแลข้ามชาติเป็นเงินสด ซึ่งมีส่วนทำให้ผู้ดูแลข้ามชาติไม่มีสิทธิได้รับการคุ้มครองทางสังคม นอกจากนี้ ผู้ดูแลส่วนใหญ่มักเป็นผู้หญิง ซึ่งอาจมีความเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ทางเชื้อชาติ และทางชาติพันธุ์แน่นอนว่าแรงงานกลุ่มนี้ย่อมมีอำนาจต่อรองนายจ้างน้อยมาก ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะงานดูแลประเภทนี้มักไม่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานในประเทศปลายทาง บางครั้งงานของผู้ดูแลอาจขยายขอบเขตไปไกลกว่าการดูแลผู้สูงอายุ เพราะมีนายจ้างจำนวนไม่น้อยที่เพิ่มการทำงานให้แรงงานต้องรับผิดชอบเพิ่มเติม เช่น การดูแลเด็ก การทำอาหาร หรืองานบ้านอื่นๆ ดังนั้น งานลักษณะนี้จึงมีชั่วโมงการทำงานที่ไม่ชัดเจนหรือบางทีอาจต้องทำงานล่วงเวลาโดยไม่ได้รับค่าจ้าง

การออกแบบนโยบายเพื่อรองรับผู้ดูแลข้ามชาติ

แม้บางประเทศจะเริ่มมีนโยบายเฉพาะที่ยอมรับแรงงานข้ามชาติเข้ามาเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ แต่มีอีกหลายประเทศที่ยังไม่ได้กำหนดให้แรงงานประเภทดังกล่าวสามารถเข้าเมืองและทำงานได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย อีกนัยหนึ่งคือ ผู้ดูแลที่เป็นแรงงานข้ามชาติมักจะไม่ถูกนับรวมว่าเป็น “แรงงานมีฝีมือ” (skilled labour) เจื่อนไขเหล่านี้เน้นเป็นความท้าทายสำคัญในการจัดการระบบอุปทานการดูแลผู้สูงอายุในอนาคต ดังนั้น การทบทวนกฎหมายแรงงานและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดประเภทการย้ายถิ่นที่ชัดเจนและเป็นมิตร จะมีส่วนช่วยลดปัญหาที่แรงงานข้ามชาติกลุ่มนี้ต้องเผชิญ

แต่ผู้กำหนดนโยบายควรคำนึงถึงผลที่ตามมาในระยะยาว รวมถึงความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นภายใต้ “ห่วงโซ่การดูแลระดับโลก” (global care chain) ที่มีการส่งผ่านผู้ดูแลข้ามชาติจากประเทศกำลังพัฒนาไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เพราะถึงแม้ผู้ดูแลข้ามชาติจะสามารถช่วยลดการขาดดุลการดูแลผู้สูงอายุในประเทศปลายทางได้ แต่การพลัดพรากจากครอบครัวของตนเองเพื่อมาทำงาน ก็เป็นการผลักให้สมาชิกในครอบครัวของแรงงานข้ามชาติต้องถูกทิ้งไว้ข้างหลัง โดยเฉพาะสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กและผู้สูงอายุที่ต่างก็ต้องการการดูแลเช่นกัน

โอกาสสำหรับสังคมสูงอายุไทย

ในปี 2564 ประเทศไทยมีผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ (caregivers) ภายใต้ “กองทุนระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง” ประมาณ 95,000 คน แต่จำนวนนี้ยังไม่เพียงพอกับผู้สูงอายุที่ต้องการการดูแล ซึ่งมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นในอนาคตอันใกล้ จะดีไหมถ้าภาครัฐหันกลับมาทบทวนนโยบายเพื่อเปิดช่องทางและเพิ่มโอกาสให้แรงงานข้ามชาติสามารถเข้ามาทำหน้าที่ “ทดแทน” การขาดแคลนผู้ดูแลผู้สูงอายุอย่างถูกต้อง เพื่อเตรียมรับมือกับความต้องการการดูแลที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ซึ่งนับวันจะเป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้นกว่าแรงงานในภาคส่วนอื่นๆ เสียด้วยซ้ำไป

แม้อาจพบข้อจำกัดในการให้การดูแลผู้สูงอายุจากแรงงานข้ามชาติอยู่บ้าง โดยเฉพาะเงื่อนไขด้านภาษาและวัฒนธรรมที่เป็นอุปสรรคในการสื่อสารและการอาศัยอยู่ร่วมกัน แต่ถ้ามีการออกแบบระบบการจัดหางานและติดตามการจ้างงานที่ชัดเจน รวมถึงมีการฝึกอบรมที่จำเป็นและเข้าถึงได้สำหรับแรงงานข้ามชาติ แนวทางดังกล่าวจะช่วยสร้างความมั่นใจทั้งต่อผู้ให้และผู้ให้บริการการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานด้านการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุไทยต่อไป

ภาพ: แรงงานต่างชาติดูแลผู้สูงอายุ

ที่มา: <https://prachatai.com/journal/2016/10/68496> สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2565

โควิด-19: การคุ้มครองเด็กข้ามชาติ

ประเทศไทยมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่อาศัยในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก¹ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) สิทธิการมีชีวิต 2) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง 3) สิทธิในการได้รับการพัฒนา และ 4) สิทธิในการมีส่วนร่วม โดยเด็กหมายถึงเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จะต้องได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ตามกลไกของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ซึ่งมีการจัดทำความร่วมมือของหน่วยงานเพื่อกำหนดแนวทางมาตรการเฝ้าระวังการกักตัวเด็กเพื่อรอการส่งกลับ สำหรับเด็กที่เข้าประเทศโดยไม่ถูกตามกฎหมาย ปัจจุบันประเทศไทยไม่มีเด็กที่ต้องถูกกักขังร่วมกับผู้ใหญ่ และนับเป็นการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานให้แก่เด็กต่างด้าวในประเทศ²

สำหรับจำนวนเด็กข้ามชาติในประเทศไทย จากการคาดประมาณของยูนิเซฟ คาดว่ามีประชากรข้ามชาติในประเทศไทยรวม 3.6 ล้านคน และในจำนวนนี้เป็นกลุ่มประชากรที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 14 ซึ่งคิดเป็นจำนวนประชากรเด็กประมาณ 500,000 คน³

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ผ่านมา ส่งผลกระทบมากมายต่อประชากรไทย ไม่เว้นแม้แต่ประชากรข้ามชาติที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ทั้งยังส่งผลกระทบต่อลูกหลานของแรงงานข้ามชาติอีกด้วย ผลการศึกษาจากโครงการวิจัย “การประเมินสถานการณ์เด็กข้ามชาติในประเทศไทยและผลกระทบจากโควิด-19” พบว่า เด็กข้ามชาติมีความเสี่ยงด้านการคุ้มครองหลายด้าน สำหรับความเสี่ยงเด็กเล็กได้แก่ ความรุนแรงในครอบครัว การดูแลและการเลี้ยงดู ส่วนความเสี่ยงเด็กโต ได้แก่ ความรุนแรงในครอบครัว การออกสู่ตลาดแรงงาน การแต่งงานก่อนวัยอันควร และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ที่นำไปสู่ความรุนแรง

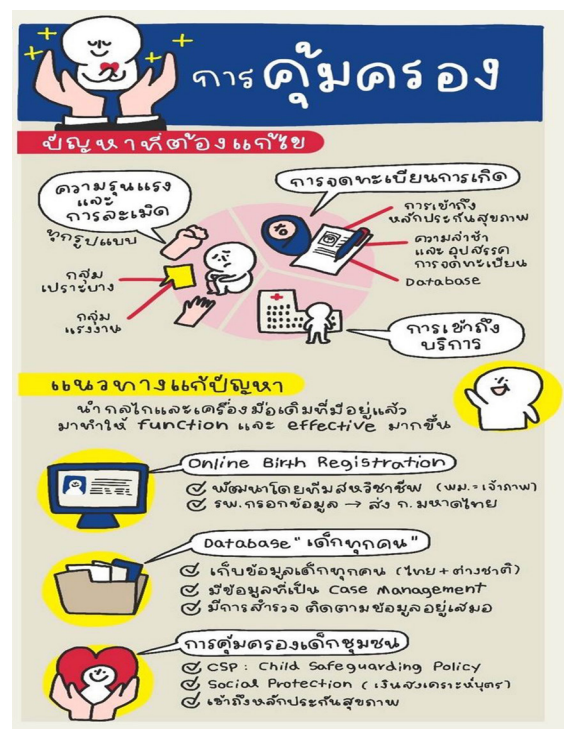
ความเสี่ยงในเด็กเล็ก พบว่า พ่อแม่ผู้ปกครองต้องหยุดงานทำให้ขาดรายได้มีปัญหาทางการเงิน ส่งผลให้เกิดความเครียดและความเครียดในครอบครัวนี้เองที่เป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว ความเสี่ยงด้านการดูแลหรือการเลี้ยงดู พบว่าเมื่อศูนย์การเรียนรู้เด็กข้ามชาติต้องปิดลง พ่อแม่ผู้ปกครองไม่กล้าปล่อยเด็กไว้เพียงลำพัง จึงพาเด็กไปทำงานหรือไปที่ทำงานด้วย ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงจากผลกระทบจากสารเคมีสำหรับพ่อแม่ที่ทำอาชีพภาคเกษตร ในภาคประมงเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายจากการทำงานได้เช่นกัน

สำหรับความเสี่ยงในเด็กโต พบว่า เด็กที่ต้องหยุดเรียนเนื่องจากโรงเรียนปิด ส่วนใหญ่จะออกไปช่วยพ่อแม่ผู้ปกครองทำงาน ซึ่งพอจะมีรายได้เล็กน้อยมาช่วยเหลือจนเจอครอบครัว เด็กกลุ่มนี้เสี่ยงที่จะหลุดออกจากระบบการศึกษา และออกสู่ตลาดแรงงาน เนื่องจากการหยุดเรียนเป็นเวลานาน การกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาอีกครั้งเป็นเรื่องยาก เนื่องจากเด็กโตขึ้น เมื่อสามารถทำงานและมีรายได้จึงอยากทำงานมากกว่า นอกจากนี้เด็กกลุ่มนี้ยังเสี่ยงต่อการแต่งงานก่อนวัยอันควรอีกด้วย

การแก้ปัญหาผลกระทบด้านการดูแลคุ้มครองเด็กข้ามชาติ กับครอบครัวของเด็กผ่านพ่อแม่ผู้ปกครอง บังคับมาตรการในการช่วยเหลือและเยียวยาเด็กกลุ่มนี้ยังไม่ได้หรือยังไม่สามารถเข้าถึงได้ เช่นเดียวกับนโยบายการขึ้นทะเบียนแรงงาน การต่อใบอนุญาตทำงานที่ยังพบว่ายังมีข้อจำกัดอยู่ ในเรื่องของกระบวนการ เช่น

การตรวจร่างกาย และค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ปัญหาล่าช้าในกระบวนการดำเนินการที่เป็นผลจากสถานการณ์โควิด-19 ล้วนส่งผลกระทบต่อสิทธิและสถานภาพในการทำงานของพ่อแม่แรงงานข้ามชาติ ทั้งในด้านรายได้และด้านสถานภาพการมีเอกสารที่ถูกต้อง

เกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กข้ามชาติที่ยังมีข้อจำกัดในหลายๆ ประเด็น ในการดำเนินงานควรจะมีกลไกความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นจากภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาสังคม และองค์กรชุมชน โดยอาจเป็นการจัดตั้งคณะทำงานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ บูรณาการทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือแรงงานข้ามชาติรวมถึงเด็กข้ามชาติ เช่น การประสานงานส่งต่อความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ให้กับเด็กข้ามชาติและแรงงานข้ามชาติให้ได้อย่างทั่วถึงในช่วงวิกฤต ซึ่งคณะทำงานดังกล่าวยังสามารถเป็นกลไกในการดำเนินงานเชิงป้องกันให้กับหน่วยงานต่างๆ ได้อีกด้วย

ที่มา: การจัดประชุมเพื่อนำเสนอผลและร่วมกำหนดนโยบาย. (27 พฤษภาคม 2565). โครงการวิจัย “การประเมินสถานการณ์เด็กข้ามชาติในประเทศไทยและผลกระทบจากโควิด-19”

อ้างอิง

- องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กคืออะไร. เข้าถึงข้อมูล 25 มิถุนายน 2565 สืบค้นจาก <https://www.unicef.org/thailand/th/what-is-crc#:~:text=อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิ, ลิดรอนไปจากเด็กได้.>
- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2562). การคุ้มครองสิทธิเด็ก: กรณีผลสำเร็จเรื่องการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังการกักตัวเด็กในสถานกักตัวคนต่างด้าว. เข้าถึงข้อมูล 25 มิถุนายน 2565 สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=G6L4ht-E8WY>
- องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย. (2564). ชีวิตที่ไม่มีใครเห็น 48 ปี สถานการณ์เด็กไร้สัญชาติในประเทศไทย. เข้าถึงข้อมูล 25 มิถุนายน 2565 สืบค้นจาก <https://www.unicef.org/thailand/media/5861/file/Invisible%20Lives:%2048%20Years%20of%20the%20Situation%20of%20Stateless%20Children%20in%20Thailand.pdf>

สัจธรรมแห่งชีวิต

9 กรกฎาคม 2565

“วันเวลาช่างผ่านไปเร็วเหลือเกิน” เป็นข้อความและความคิดที่ผมนวนเวียนเขียนและคิดซ้ำอยู่บ่อยๆ ในช่วงเวลาสิบกว่าปีที่ผ่านมานี้ อาจเป็นเพราะผมมีอายุมากขึ้นจนเรียกได้ว่าเป็น “ผู้สูงอายุวัยกลาง” แล้วก็ได้ ที่ทำให้รู้สึกว่ากาลเวลาล่วงไปรวดเร็วมาก ประเดี๋ยววัน ประเดี๋ยวเดือน ประเดี๋ยวปี อีกไม่กี่ปีข้างหน้าผมก็จะเป็น “ผู้สูงอายุวัยปลาย” แล้ว ถ้าผมยังมีเวรกรรมที่จะต้องชดใช้ไปจนถึงอายุ 100 ปี จนเป็น “ศตวรรษิกชน” ผมก็จะมีเวลาเหลืออยู่อีกไม่ถึงหนึ่งวันเท่านั้น

ผมเข้าใจว่าเพื่อนๆ รุ่นราวคราวเดียวกันมีความรู้สึกเกี่ยวกับความเร็วของกาลเวลาเช่นเดียวกับผม พวกเราคูยกันถึงเรื่องความตายบ่อยครั้งขึ้น ไม่มีใครปฏิเสธความตาย และทุกคนตระหนักดีว่าถ้าเวลาผ่านไปเร็วอย่างนี้ อีกไม่นานเลยที่พวกเราทุกคนจะลาจากโลกนี้ไป

“เกิด แก่ เจ็บ ตาย” เป็นธรรมชาติ

รศ.ดร.ชาย โพธิ์ลีตา ราชบัณฑิต ได้อธิบายให้ผมฟังว่า “พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า **เกิด แก่ เจ็บ ตาย** เป็นสัจธรรมหรือเป็นกฎธรรมชาติของ **สังขารทั้งหลาย** ซึ่งหมายถึงทุกสิ่งที่ยังปัจจัยปรุงแต่ง **สังขาร** รวมสิ่งมีชีวิต (มนุษย์ สัตว์ พืช) และสิ่งไม่มีชีวิตที่ประกอบสร้างขึ้นจากปัจจัยต่างๆ กฎธรรมชาติของสังขารคือการเกิดขึ้น เลื่อมโทรมลงตามกาลเวลาเพราะพยาธิสภาพ และในที่สุดก็เสื่อมสลายไป นั่นคือสิ่งที่เราเรียกสั้นๆ ว่า **เกิด แก่ เจ็บ ตาย**”

ขอย้อนกลับมาพูดถึงเรื่อง “เกิด แก่ เจ็บ ตาย” ที่เป็นประเด็นพูดกันในหมู่เพื่อน พวกเรา “เกิด” มาแล้วก็เจริญวัย หรือ “แก่” ขึ้นจนมีอายุเข้าเขต “ปัจฉิมวัย” ในวันนี้ ระหว่างเส้นทางชีวิตที่ผ่านมาพวกเราทุกคนได้ผ่านประสบการณ์การ “เจ็บป่วย” กันมาบ้างแต่ก็รอดชีวิตมาได้จนถึงวันนี้ สิ่งที่เราพูดถึงกันบ่อยๆ นอกจากเรื่องอดีตที่ผ่านมาแล้ว ก็เป็นการเจ็บและ “ตาย” ในวันข้างหน้า

การตายเป็นกฎธรรมชาติที่ชีวิตของเราจะดับสูญไปเมื่อวันใดวันหนึ่งในอนาคตอันใกล้ ส่วนที่ว่าตายแล้วไปไหน จะเกิดใหม่ในชาติหน้า จะตกนรกหรือขึ้นสวรรค์นั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่เรื่องสำคัญที่พวกเราหลายคนเป็นกังวลคือ การเจ็บก่อนที่จะตายจากโลกนี้ไป

เจ็บ ก่อนตาย

เท่าที่ผมได้คุยกับคนหลายคน ทั้งที่เป็นญาติสนิทมิตรสหาย และคนอื่นๆ ได้ความพอที่จะสรุปได้ว่า คนส่วนใหญ่ไม่กลัวความตาย

ทุกคนรู้ว่าความตายเป็นกฎธรรมชาติ สิ่งที่ยากกว่าคือความเจ็บหรือพยาธิสภาพในช่วงสุดท้ายของชีวิต เกือบทุกคนอยากจากโลกนี้ไปอย่างสงบ ไม่เจ็บปวดทุกข์ทรมาน การตายในอุดมคติของหลายคน (รวมทั้งตัวผมด้วย) คือ การนอนหลับแล้วลาจากโลกนี้ไป

เมื่อสิบกว่าปีมาแล้ว เพื่อนเก่าที่เรียนมัธยมฯ มาด้วยกันคนหนึ่งเสียชีวิตด้วยโรคมะเร็ง ก่อนตายเขาบอกลูกๆ ว่า “ไม่ต้องห่วงพ่อ ให้คิดว่าพ่อกำลังจะเดินทางไปต่างประเทศนะลูก” เพื่อนจากไปอย่างมีสติด้วยอาการสงบ

ในช่วงสองอาทิตย์ที่ผ่านมา (ระหว่างปลายเดือนมิถุนายน ต่อเดือนกรกฎาคม 2565) ผมได้ไปร่วมงานพิธีสวดพระอภิธรรมและฌาปนกิจศพถึง 4 งาน ผู้จากไปทั้ง 4 ท่าน เป็นผู้สูงอายุในจำนวนนี้เป็นหญิง 3 ท่าน ที่มีอายุ 94 ปี 91 ปี และ 87 ปี ทั้ง 3 ท่านนี้เป็นโรคอัลไซเมอร์และต้องอยู่ในสภาพติดเตียงเป็นเวลากว่าหลายปี ท่านทั้งสามมีบุญที่มีลูกทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลใกล้ชิดตั้งแต่เริ่มเจ็บป่วยจนกระทั่งสิ้นลมหายใจ

อีกรายหนึ่งเป็นเพื่อนผู้ชายที่เรียนมหาวิทยาลัยรุ่นเดียวกัน อายุ 75 ปี เพิ่งจากไปเมื่อวันอาทิตย์ที่แล้วมานี้เอง เพื่อนเป็นมะเร็ง ต้องเข้าปอดอยู่เนอร์สซิงโฮมเพื่อรับบริการการดูแลแบบประคับประคอง แต่ท้ายที่สุดเพื่อนติดเชื้อโควิด-19 และเสียชีวิตในเวลาไม่กี่วันหลังติดเชื้อ การเผาร่างของผู้ตายด้วยโควิดต้องทำโดยเร็วที่สุด (เผากายในวันเดียวกับวันที่เสียชีวิต)

ในวาระสุดท้ายแห่งชีวิต

ถ้าให้เลือกได้ คนทั่วไปคงเลือกที่จะเป็น “ผู้มีสุขภาพดีและมีพลัง” ไปจนนาทีสุดท้ายของชีวิต ในช่วงเวลาที่ผ่านมาคงไม่มีใครอยากนอนติดเตียง ช่วยตัวเองไม่ได้ทั้งการกิน การขับถ่าย การอาบน้ำชำระร่างกาย และการเคลื่อนไหว ผมเชื่อว่าทุกคนถ้ายังมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ คงต้องการให้ช่วงเวลาที่ช่วยตัวเองไม่ได้ก่อนหมดลมหายใจนี้สั้นที่สุด แต่ในความเป็นจริง หลายคนต้องตกอยู่ในภาวะที่จะตายก็ตายไม่ได้ จะอยู่ก็อยู่อย่างลำบากเป็นระยะเวลานานนับปีหรือหลายปี

การมีชีวิตอยู่ในช่วงสุดท้ายในสภาพที่ช่วยตัวเองไม่ได้ จำเป็นที่ต้องมีผู้ดูแล การดูแลในวาระสุดท้ายของชีวิตย่อมมีค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นค่าจ้างผู้ดูแล ค่าสุภกัณฑ์ อาหาร และเวชภัณฑ์ต่างๆ สำหรับข้าราชการบำนาญที่เกษียณอายุมานานตั้งแต่ 20-30 ปี มาแล้ว เงินบำนาญตามอัตราเดิมอาจไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายตามค่าของเงินในปัจจุบัน ถ้าใครไม่มีทรัพย์สินที่สะสมไว้มากเพียงพอหรือไม่มียุทธศาสตร์ที่จะช่วยรับภาระค่าใช้จ่าย ชีวิตในบั้นปลายของคนผู้นั้นก็น่าจะลำบากไม่น้อย

ขอเอากัญชามาตบท้าย

ผมคงจะจบบทความนี้โดยไม่พูดถึงเรื่อง “กัญชา” ไม่ได้

กัญชาที่เป็นเรื่องเด่นประเด็นร้อนในสังคมไทยทุกวันนี้ ทำให้ผมคิดถึงความหลัง ผมเคยมีเพื่อนที่นิยมสูบกัญชา ผมเคยทดลองสูบด้วยตัวเอง เคยฟังเรื่องราวของผู้มีประสบการณ์ติดกัญชา

เมื่อครั้งยังเป็นเด็ก ผมได้ฟังเพลงที่เปิดจากแผ่นเสียงในงานวัด หรือรถขายยา ผมจำเสียงของ คำรณ สัมบุญณานนท์ ได้ดีทีเดียว

“...ฉันบ้ากัญชาจนทุตตาลาย เห็นหนูตัวโตเท่าควาย โอ้เดือนหงายเห็นเป็นเดือนคว่ำ ออกเอยพลาดเลยไปเสียทางต่ำ ดูดกัญชาหน้าย้งดำ ระกำชอกข้าววิญญาณ...”

อีกเพลงนะครับ จำได้ว่าชื่อเพลง “บ้องกัญชา” ขับร้องโดย กาเหว่า เสียงทอง

“...ต่างคนก็ชักเริ่มมัน เหลือบพลันไปเจอละลุสา ถือบ้องกัญชาเข้ามาร่วมวง ล้วงชามาหันเป็นฝอย แล้วค่อยแจกจ่ายทั่ววง บ้องหนึ่ง บ้องสอง บ้องสามชกแกง ลูกขึ้นร่าวกเพ่งมองสำราญ (สร้อย) ลาเอ๋ยลา ขึ้นต้นเป็นลำไม้ไผ่ พอเหลาลงไป กลายเป็นบ้องกัญชา... หมู่หอยคอยดูตั้งนาน ได้การจิงเข้าจัดแจง แล้วแกย้งแจ้งข้อหามากมาย ของกลางคือบ้องกัญชา สาโทก็ผิดกฎหมาย เฒ่าสาตาเขี้ยวเฉียวฉุนทันใด ฮ่วย! บ้องไม้ไผ่ ไหงเป็นบ้องกัญชา...” (สร้อย)

เพลงแรกกบอกว่าสูบกัญชาแล้วจะเกิดอาการหลอน ส่วนเพลงหลังบอกว่าสมัยก่อนนั้นสูบกัญชาผิดกฎหมาย สำหรับผมไม่ขอสูบและไม่ขอกินอาหารและเครื่องดื่มที่ปรุงด้วยใบกัญชานะครับ

ภาพวาดโดย: นิธิพัฒน์ ประสาทกุล

กัญชา เป็นสิ่งเสพติด มีพิษร้ายต่อร่างกาย น้องๆ ลูกๆ หลานๆ อย่าไปทดลองเลยนะครับ

การอบรมระยะสั้น ประจำปี 2565

รุ่นที่2/2565

เรื่อง "การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์"

วันที่ 19-22 กันยายน 2565 (4 วัน)
รูปแบบการจัด Hybrid meeting

ค่าลงทะเบียน

รูปแบบ Online ท่านละ 4,800 บาท (สี่พันแปดร้อยบาทถ้วน)
รูปแบบ Onsite ท่านละ 6,000 บาท (หกพันบาทถ้วน)

ระยะเวลาการรับสมัคร

ตั้งแต่วันที่ 10 ถึงวันที่ 10 สิงหาคม 2565

SCAN QR CODE
เพื่อลงทะเบียน

www.ms.ipser.mahidol.ac.th/training_web/resumes.php

ติดต่อสอบถามได้ที่:

อีเมล: waiwingrob@gmail.com,
warisara.kai@mahidol.ac.th
โทรศัพท์: 0 2441 0201-4 ต่อ 301
มือถือ: 06 1954 6282

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

เนื้อหาหลักสูตร

- หลักการและเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
- แนะนำคำส่วในโปรแกรม การจัดการข้อมูลและนำเข้าข้อมูล ประเภทต่างๆ ใน Internals/Externals
- การเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูล
- วิธีการลวรหัสข้อมูลและการดึงรหัสข้อมูลด้วยโปรแกรม
- วิธีการลวรหัสข้อมูลประเภทสนทนากลุ่ม ลวรหัสข้อมูลจากไฟล์ PDF และรูปภาพ
- การรวม Code สร้างผังใยแมงมุม
- การสร้างข้อมูลเชิงประชากรและใช้คำส่ว Queries เพื่อช่วยวิเคราะห์ข้อมูล
- การใช้โปรแกรม NVivo กับสื่อออนไลน์
- การสรุป ให้คำอธิบายข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูล ด้วยคำส่ว memo link, see also link, annotations, framework matrix
- การนำเสนอข้อมูลด้วยคำส่ว Report การExport data และการbackup project
- กิจกรรมฝึกปฏิบัติ

นำเข้าข้อมูลและจัดการข้อมูล, อ่านและกำหนดรหัสข้อมูล, สร้างรหัสข้อมูล, ทบทวนรหัสด้วยโปรแกรม, สร้าง case classification และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Queries, import from facebook/ twitter/ webpage/ YouTube และสรุปและบันทึกข้อมูลใน Notes, สร้าง New project ตามโจทย์ที่ได้รับ และนำเสนอผล

www.ms.ipser.mahidol.ac.th/training_web/index.php

ภาษา

ภาษาเป็นหนทางหนึ่งที่มนุษย์ใช้สื่อสารถึงกันและกัน นอกเหนือไปจากการสัมผัส การส่งสายตา การแสดงสีหน้า และการแสดงออกทางกาย การสื่อสารด้วยภาษาทำได้ด้วยการพูด การเขียน หรือการเคลื่อนไหวของมือ (ภาษามือ) นอกจากนี้เรายังใช้ภาษาในการคิดอีกด้วย

มนุษย์เริ่มใช้ภาษาในการสื่อสารเมื่อราว 100,000 ปีมาแล้ว (ดังรูป) สำหรับภาษาเขียนนั้น เกิดขึ้นราว 6,000 กว่าปีเอง ภาษาทั่วโลกมีมากกว่า 7,000 ภาษา โดยส่วนใหญ่จะเป็นภาษาถิ่น

ภาพจิตรกรรมฝาผนังใน Teotihuacan ประเทศเม็กซิโก (ราวคริสต์ศตวรรษที่ 2) แสดงภาพบุคคลเปล่งเสียงพูดออกจากปาก ด้วยสัญลักษณ์ของคำพูดที่มา: <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2993932>
สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2565

มนุษย์เรามีความสามารถที่จะเรียนรู้และใช้ภาษาตั้งแต่เกิด เด็กจะเรียนรู้ภาษาที่พูดกันอยู่ในสังคมที่เติบโตมา ช่วงอายุที่เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้ดีคือ ระหว่างอายุ 18 เดือน ถึง 4 ขวบ ความสามารถนี้เป็นการสืบทอด ถัดจากช่วงอายุนี้ เด็กต้องเรียนรู้ภาษาที่สองเอาเอง

ภาษามักผูกพันร่วมกันในแต่ละชุมชนและสังคม ทำให้ภาษาวัฒนธรรม และประเพณีทางสังคมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน อย่างลึกซึ้ง คำพูดที่เราใช้จะเป็นตัวกำหนดว่า เราสัมผัสโลกรอบตัวเราอย่างไร ดังเช่น ภาษาฮาวายมีคำที่กล่าวถึงฝนมากกว่า 200 คำ ส่วนภาษาสกอตก็มีคำที่กล่าวถึงหิมะมากกว่า 420 คำ

ภาษามีวิวัฒนาการตลอดเวลา มีคำใหม่เกิดขึ้น มีวิธีพูดใหม่ๆ รวมถึงสำเนียงใหม่ๆ ด้วย แต่ภาษาก็อาจจะหายไป เนื่องจากผู้พูดเสียชีวิตหรือเปลี่ยนไปพูดภาษาอื่น แม้ว่าภาษาต่างๆ จะสูญพันธุ์ไปตลอดประวัติศาสตร์ของมนุษย์ แต่ก็ได้หายไปอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 20 และ 21 เนื่องจากโลกาภิวัตน์และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป โดยภาษาที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจจะเข้าครอบงำภาษาอื่นๆ

ภาษาไทยปัจจุบันก็ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ ที่เห็นได้ชัดเจนนั่นคือ การหายไปของ “ลักษณนาม” อันเป็นคำนามที่แสดงลักษณะของสิ่งต่างๆ เช่น คน 3 คน แมว 2 ตัว ชลู้ย 3 เลา ลูกคนโต หมวกใบใหญ่ สำหรับลักษณนามนั้นมี 2 ประเภทคือ ประเภทแรกเกี่ยวกับจำนวนหรือปริมาณของสิ่งนั้นๆ ได้แก่ คน 3 คน แมว 2 ตัว และชลู้ย 3 เลา ซึ่งคน ตัว และเลา เป็นลักษณนามของคน แมว และชลู้ย ตามลำดับ

ประเภทที่สองเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะ ได้แก่ ลูกคนโตและหมวกใบใหญ่ ซึ่งคนและใบ เป็นลักษณนามของลูกและหมวก ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ภาษาไทยให้ความสนใจในลักษณะจำเพาะของสิ่งต่างๆ ที่กล่าวถึง ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาอังกฤษ ที่ให้ความสนใจในจำนวนหรือปริมาณเป็นสำคัญ อันสะท้อนให้เห็นถึงฐานความคิดที่ทุกอย่างต้องวัดได้ด้วยจำนวน

ฐานความคิดที่ทุกอย่างต้องวัดได้ด้วยจำนวนนี้ มาจากหลักความคิดทางวิทยาศาสตร์ที่สนใจเฉพาะสิ่งที่วัดได้เท่านั้น และปฏิเสธสิ่งที่ไม่ได้อันเป็นการมองโลกที่ไม่รอบด้าน ยิ่งกว่านั้นหลักคิดของเศรษฐศาสตร์ทุนนิยมที่เห็นว่า “มากดีกว่าน้อย” ก็ช่วยเน้นความสำคัญของจำนวนหรือปริมาณให้แน่นแฟ้นขึ้น

แต่ภาษาไทยที่ได้รับอิทธิพลมาจากศาสนาพุทธ จะสนใจในลักษณะของสิ่งต่างๆ ตามที่เป็นในขณะนั้น และให้ความสนใจในจำนวนเป็นเรื่องรองลงมา ทำให้การกล่าวถึงสิ่งต่างๆ ไม่ได้นำหน้าด้วยจำนวน แต่บอกชื่อสิ่งที่กล่าวถึงก่อน แล้วจึงตามด้วยจำนวน และต่อท้ายด้วยลักษณนาม

ดังนั้น การหายไปของลักษณนามในภาษาไทยย่อมส่งผลให้กระบวนการคิดของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการยอมรับลัทธิบริโภคนิยม ปังเจกบุคคล และศีลธรรมจิตวิสัย อันจะส่งผลให้สังคมไทยอ่อนแอลง

ภาษายังมีเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจ เช่น

- ◆ ประชากรมากกว่าครึ่งหนึ่งของโลกใช้เพียง 23 ภาษาเท่านั้น
- ◆ ประมาณ 2 ใน 3 ของภาษาทั้งหมด มาจากเอเชียและแอฟริกา
- ◆ บางภาษามีแต่เสียงผิวปากทั้งหมด ส่วนบางภาษาใช้เพียงเสียงกระเดาะปาก (click sound)
- ◆ ภาษาที่พูดกันอย่างกว้างขวางที่สุด ได้แก่ จีน สเปน อังกฤษ และฮินดี ตามลำดับ
- ◆ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลของการพูด วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ธุรกิจ การเดินทาง และความบันเทิง
- ◆ ภาษาจีนมีอักขระมากกว่า 50,000 ตัว แต่ที่จำเป็นมีเพียง 2,000 ตัวเท่านั้น อันเพียงพอที่จะอ่านหนังสือพิมพ์ได้
- ◆ คนพูดภาษาจีนต้องใช้สมองทั้ง 2 ซีก ในขณะที่คนพูดภาษาอังกฤษจะใช้เพียงสมองซีกซ้าย
- ◆ การเรียนรู้ภาษาที่สอง จะช่วยทำให้ความจำดีขึ้น อีกทั้งยังทำให้กระบวนการแก้ตัวช้าลงด้วย

รางวัลอิกโนเบลปี 2558 สาขาวรรณคดี ได้มอบให้กับนักวิจัยจากประเทศเนเธอร์แลนด์ เบเลียม และออสเตเลีย (Mark Dingemans, Francisco Torreira และ Nick J. Enfield) ที่ได้ร่วมกันวิจัยจนพบว่า “หือ (huh)” เป็นคำที่อยู่ในทุกภาษาแต่ไม่รู้ว่าจะทำไมถึงมี

รางวัลอิกโนเบล: รางวัลที่ทำให้ข้าก่อนคิด

“Gen Z” ผู้จะมาพลิกผันโลกการทำงาน

เจนเนอเรชัน คือการแบ่งรุ่นประชากร ตามลักษณะการเติบโต ภายใต้บริบททางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ที่แตกต่างกัน แต่ละรุ่นจึงมีลักษณะนิสัย พฤติกรรม แนวคิด การให้คุณค่าต่างๆ ที่แตกต่างกันไป ปัจจุบัน กลุ่มเจนเนอเรชันของประชากรโลกสามารถแบ่งได้เป็น 5 กลุ่มหลัก ได้แก่ เบบี้บูมเมอร์ เจเนอเรชันเอกซ์ เจเนอเรชันวาย เจเนอเรชันซี และเจนเนอเรชันแอลฟา

เจนเนอเรชันซี หรือ เจนซี (Gen Z) เป็นกลุ่มประชากรที่เกิดในช่วงปี 2540 – 2553 (ปีนี้อายุ 12 – 25 ปี) เป็นกลุ่มประชากรที่เริ่มทยอยจบการศึกษาและเริ่มเข้าทำงาน จึงเป็นกลุ่มที่กำลังมีบทบาทสำคัญในโลกแห่งการทำงาน เจนซีแตกต่างกับประชากรรุ่นก่อนๆ อย่างไร บทความนี้ จึงอยากชวนทุกท่านมาทำความรู้จักกับเจนซีให้มากขึ้น

ความโดดเด่นของเจนซี คือเป็นรุ่นที่เติบโตมากับเทคโนโลยีอย่างแท้จริง ประชากรกลุ่มนี้คุ้นชินกับโลกที่มีอินเทอร์เน็ต สมาร์ทโฟน และสื่อสังคมมาตั้งแต่อายุน้อย เจนซีจึงไม่ใช่เพียงใช้เทคโนโลยีคล่อง แต่เป็นเจนที่มีความเป็นพลเมืองดิจิทัลอย่างแท้จริง

การเติบโตมาในโลกที่มีการเชื่อมต่อตลอดเวลา ส่งผลต่อพฤติกรรม แนวคิด และการให้คุณค่าของคนเจนซี ประชากรกลุ่มนี้พึ่งพาเทคโนโลยีสูงกว่าประชากรกลุ่มอื่นในชีวิตประจำวัน พวกเขาไม่ได้มองโทรศัพท์สมาร์ทโฟน แท็บเล็ตทั้งหลายเป็นเพียงอุปกรณ์ชิ้นหนึ่ง แต่เป็นส่วนหนึ่งของตัวตน อีกทั้งการใช้ชีวิตส่วนใหญ่ในโลกอินเทอร์เน็ต ทำให้ได้รับอิทธิพลความคิดจากวัฒนธรรมและสื่อสังคมบนโลกออนไลน์ค่อนข้างมาก เจนซีรับรู้ถึงประเด็นทางสังคมจากรอบโลก ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนไหวทางสังคมในประเด็นความเป็นธรรม ทางเพศ สิทธิมนุษยชน หรือการตื่นตัวทางสิ่งแวดล้อม คนเจนซี จึงเป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับประเด็นความเป็นธรรม ความมีเสรีภาพในการแสดงตัวตน และมีแนวโน้มยอมรับต่อความคิดเห็นที่หลากหลาย

เจนซีเป็นรุ่นที่ชัดเจนในความต้องการของตนเอง จากประสบการณ์การได้เห็นรุ่นพ่อแม่ของตนเองทำงานหนักจนไม่มีเวลาส่วนตัว ทำให้เจนซีให้ความสำคัญกับความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว เจนซีต้องการการทำงานที่เคารพเวลาส่วนตัว ไม่ก้าวก่ายในชีวิตนอกเวลางาน การมีสวัสดิการที่ในวันลาพักผ่อนอย่างเพียงพอ และมีการทำงานที่ยืดหยุ่นจึงเป็นสิ่งที่เจนซีให้ความสำคัญ นอกจากนี้ เจนซีให้ความสำคัญกับการมีอุดมการณ์ จึงต้องการทำงานในองค์กรที่สร้างความแตกต่างในสังคม และตัวองค์กรต้องมีแนวดำเนินธุรกิจที่สะท้อนกับแนวคิดและการให้คุณค่าของตนเอง

สิ่งที่กล่าวมาข้างต้น เป็นความคาดหวังที่เจนซีมีต่อองค์กรที่ตนอยากทำงานด้วย หากองค์กรนั้นไม่เป็นไปตามความคาดหวัง เจนซีก็พร้อมที่จะออกจากองค์กรนั้นๆ และหาโอกาสใหม่ๆ ตรงนี้เป็นความแตกต่างสำคัญของเจนซีจากเจนเนอเรชันอื่นๆ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะเจนซีเป็นพลเมืองดิจิทัล พวกเขาจึงเล็งเห็นช่องทางโอกาสในการประกอบอาชีพได้กว้างขวางบนโลกออนไลน์ แต่ในขณะเดียวกัน หากองค์กรใดเป็นไปตามความคาดหวัง เจนซีก็พร้อมที่จะทุ่มทำงานอย่างหนักเพื่อองค์กรนั้น

เจนซี เป็นกลุ่มที่มีความทุ่มเทกับงาน และมีความสามารถในการเรียนรู้เพิ่มพูนทักษะด้วยตนเองสูง จากการเรียนรู้ผ่านโลกออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะในด้านที่เกี่ยวข้องกับการทำงานด้วยตนเอง ตรงนี้ถือเป็นจุดเด่นหนึ่งของเจนซี ที่สามารถเล็งเห็นจุดที่ต้องการพัฒนาตนเอง และสามารถหาแหล่งเรียนรู้เพื่อช่วยเหลือในจุดนั้นๆ เองได้

อีกไม่นาน เจนซีจะมามีบทบาทในโลกแห่งการทำงานมากยิ่งขึ้น ดังนั้น สำหรับองค์กรต่างๆ ที่กำลังรับพนักงานรุ่นใหม่ที่เป็นเจนซีเข้ามา ต้องเข้าใจลักษณะของประชากรรุ่นนี้ และอาจต้องมีการปรับตัว เช่น การให้ความสำคัญกับสมดุลชีวิตของพนักงาน การให้ความยืดหยุ่น การรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย และการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของจริยธรรมการดำเนินธุรกิจจะเป็นสิ่งดึงดูดเจนซี และเป็นแรงผลักดันให้เจนซีเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรต่อไปข้างหน้าในอนาคต

ภาพ: เจนซี กำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต

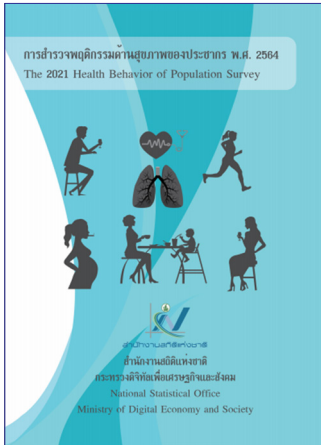
ที่มา: <https://www.freepik.com/photos/company-team>
สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2565

อ้างอิง

<https://www.forbes.com/sites/markcperna/2022/05/12/5-ways-that-satisfying-the-gen-z-workforce-can-help-every-other-working-generation/?sh=2a6ce066110c>
<https://www.bbc.com/worklife/article/20220613-gen-z-the-workers-who-want-it-all>
<https://connecteam.com/generation-z-in-the-workplace/>
<https://www.metlife.com/workforce-insights/3-ways-gen-z-employees-are-transforming-the-workforce/>
<https://www.talentlms.com/research/gen-z-workplace-statistics>

แนะนำหนังสือ “การสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพ ของประชากร พ.ศ. 2564”

องค์การอนามัยโลกกำหนดให้วันที่ 31 พฤษภาคมของทุกปีเป็นวันงดสูบบุหรี่โลก หนังสือเรื่อง “การสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2564” โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้ดำเนินการสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2564 (สพพ.64) ขึ้นเป็นครั้งแรกเป็นการบูรณาการจากโครงการสำรวจ 3 โครงการ ได้แก่ (1)

สำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร (สพพส.) (2) สำรวจพฤติกรรมบริโภคอาหารของประชากร (สบอ.) และ (3) สำรวจกิจกรรมทางกายของประชากร (สกก.) รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs)

หนังสือเล่มนี้นำเสนอเนื้อหาผลสำรวจในรูปแบบภูมิ ตารางสถิติ และแผนที่ (รายจังหวัด) เพื่อเป็นฐานข้อมูลด้านสุขภาพสำหรับใช้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้อง ติดตามประเมินแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรังระดับชาติ 5 ปี และใช้ในการติดตามความก้าวหน้าของการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

เนื้อหาภายในเล่มเป็นผลการสำรวจ ประกอบด้วย (1) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ แนวโน้มและอัตราการสูบบุหรี่ จังหวัดที่มีอัตราการสูบบุหรี่สูงสุด 5 อันดับแรก อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่และสูบจนเป็นปกตินิสัย ปริมาณที่สูบแต่ละวัน ค่าใช้จ่ายที่ซื้อบุหรี่มาสูบ การพบเห็นการสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะหรือในบ้าน (การได้รับควันบุหรี่มือสอง) การส่งเสริมและการโฆษณาขายบุหรี่ (2) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่ร้าน งานเทศกาล/งานประเพณีในรอบปี ความปลอดภัยในการขับรถ/รถจักรยานยนต์ การพบเห็นการฝ่าฝืนการขายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (3) พฤติกรรมการบริโภคอาหาร แนวโน้มการบริโภคอาหารมื้อหลัก จังหวัดที่มีอัตราการบริโภคเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์บรรจุขวดสูงสุด 5 อันดับแรก การรับรู้เรื่องฉลากโภชนาการแบบฉัดฉ่ำ ฉลากทางเลือกสุขภาพ การเก็บภาษีในอาหารที่มีเกลือ/ไขมันสูง (4) การมีกิจกรรมทางกาย อัตราการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอรายจังหวัด (5) การเจ็บป่วยจากโรคไม่ติดต่อ เกิดจากนิสัยหรือพฤติกรรมดำเนินชีวิต เช่น โรคหัวใจ โรคเบาหวาน และโรคมะเร็ง

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2564). การสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพของประชากร พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2565 สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16 “ประชากรและสังคม 2565” ภายใต้ประเด็น “โควิด-19: การฟื้นตัวและโอกาสของประชากรและสังคม” เพื่อแสดงผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีต่อประชากรและสังคมไทยในมิติต่างๆ รวมถึงแนวทางการรับมือและเตรียมความพร้อมต่อความท้าทายในอนาคต โดย รศ.ดร.เฉลิมพล แจ่มจันทร์ เป็นประธานจัดการประชุมฯ

ในการประชุมมีเวทีเสวนาในหัวข้อ “จุดเน้นการวิจัยด้านประชากรและสังคมหลังโควิด-19” โดยวิทยากรรับเชิญจากหน่วยงานวิจัยระดับชาติ และการนำเสนอผลงานวิจัยโดยคณาจารย์และนักวิจัยของสถาบันฯ จาก 6 กลุ่มงาน ใน 6 หัวข้อ ได้แก่

1. ผลกระทบจากโควิด-19 ต่อการเปลี่ยนแปลงทางประชากรและสังคมไทย
2. ความเป็นธรรมกับสังคมสูงวัยไทยในยุคโควิด-19
3. มิติ “เพศ”: มุมมองจากงานวิจัยในช่วงสถานการณ์โควิด-19
4. กิน อยู่ ขยับร่างกาย: ชีวิตวิถีใหม่ในยุคโควิด-19
5. นโยบายการทดแทนประชากร: การบริหารจัดการด้านการย้ายถิ่น การให้ถิ่นที่อยู่ถาวรและการแปลงสัญชาติไทย
6. การปรับตัวในระเบียบวิธีวิจัยด้านสังคมศาสตร์ในยุคโควิด-19

การประชุมฯ ครั้งที่ 16 สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า 350 คน ผู้สนใจสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ <https://ipsr.mahidol.ac.th/Conference2022>

เสวนาได้ข่าวคาประชากร

จัดเป็นประจำทุกวันพุธ เวลา 12.30-13.30 น. ณ สถาบันวิจัยประชากรและสังคม สนใจกำหนดการเสวนาแต่ละเดือน สามารถดูรายละเอียดได้ที่ ipsr.mahidol.ac.th และรับชมย้อนหลังได้ที่ Facebook: [IPSMAHIDOLUNIVERSITY](https://www.facebook.com/IPSMAHIDOLUNIVERSITY)

ครั้งที่ 1173 “การทำงานบริการทางเพศในต่างประเทศ: กรณีตัวอย่างผู้หญิงข้ามเพศและเกย์” ว่าที่ร้อยตรี นิพนธ์ ดาราวุฒิมหาประภรณ์, 1 มิ.ย. 65

ครั้งที่ 1174 “มีการคาดประมาณประชากรของประเทศไทยชุดที่ใหม่กว่าชุดเดิมแล้ว” ศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา ว่าพัฒน์วงศ์, 8 มิ.ย. 65

ครั้งที่ 1175 “Research on the vulnerabilities of migrant workers to human trafficking in Thailand” Paul Buckley และ Naruephon Boonyaban, 15 มิ.ย. 65

ครั้งที่ 1176 “ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ WHO/CC: การสังเคราะห์งานวิจัยด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น: ความร่วมมือที่เป็นไปได้กับ IPSR” ศาสตราจารย์ นายแพทย์วิเศษ ลุ่มพิกานนท์, 22 มิ.ย. 65

ครั้งที่ 1177 “Expanding the collaboration opportunities” Prof. Anthony D. Okely, 23 มิ.ย. 65

ครั้งที่ 1178 “Kathoey using tourist scenes to achieve sustainable lives and recognition in Thailand” Prof. Paul Statham, 6 ก.ค. 65

ครั้งที่ 1179 “พฤติกรรมเนือยนิ่งและสุขภาพเมตาบอลิก” อาจารย์ ดร.วิศวงศ์พิพิธ, 20 ก.ค. 65

ครั้งที่ 1180 “The lived experience of pregnancy and birth for survivors of rape and sexual assault in the UK” Dr. Rebecca Lissmann, 27 ก.ค. 65

วันศตวรรษิกชนแห่งชาติ

หลายประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญกับศตวรรษิกชน มีการกำหนดให้มี “วันศตวรรษิกชนแห่งชาติ” เพื่อเฉลิมฉลองและยกย่องผู้ที่มีอายุยืนยาวจนถึง 100 ปี ดังเช่น สหรัฐอเมริกา กำหนดให้วันที่ 22 กันยายนของทุกปี เป็นวัน National Centenarian's Day ฟิเลปปินส์มีการเฉลิมฉลองคนร้อยปีในวันที่ 3 ตุลาคมของทุกปี เรียกว่า National Respect for Centenarian Day หรือญี่ปุ่นก็มีวันเคารพผู้สูงอายุที่ให้ความสำคัญกับคนร้อยปี เรียกว่า Respect for the Aged Day จัดขึ้นในวันจันทร์ สัปดาห์ที่สามของเดือนกันยายน สำหรับประเทศไทยมี วันผู้สูงอายุซึ่งตรงกับวันสงกรานต์ วันที่ 13 เมษายนของทุกปี หวังว่าในอนาคต ประเทศไทยจะมีวัน ศตวรรษิกชนแห่งชาติ เพื่อเป็นเกียรติและ ขวัญกำลังใจในการ มีอายุยืนยาวจนเป็น ศตวรรษิกชน

อ้างอิง: <https://cfo.gov.ph/national-respect-for-centenarian-day/>
<https://nationaltoday.com/national-centenarians-day/#:~:text=U.S.,reached%20the%20age%20of%20100.>

ครอบครัวไทยในอนาคต พ.ศ.2583

กอบศรี สมุทรจักร, จงจิตร ฤทธิรงค์, ศุทธิดา ชวนวัน, กาญจนา เทียนลาย, พินพวรรณ นิตยบุรา, สิริชาติ สมดา

หนังสือครอบครัวไทยในอนาคต พ.ศ.2583 ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงลักษณะรูปแบบการอยู่อาศัยของประชากรไทย ที่มีความหลากหลายจากการได้รับอิทธิพลความเป็นพลวัตทางเศรษฐกิจสังคม การเมือง วัฒนธรรม และค่านิยมสมัยใหม่แล้วมีผลต่อความเป็นอยู่ที่ดี ความสัมพันธ์และความเกื้อกูลกันในครอบครัว ตลอดจนข้อค้นพบที่สำคัญ เพื่อเตรียมตัวรับมือกับสถานการณ์ที่คาดว่าจะมาถึงในอีก 20 ปีข้างหน้า

www.ipsr.mahidol.ac.th

สถิติน่ารู้

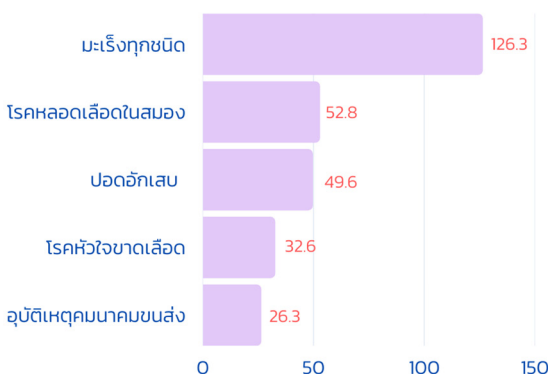
กาญจนา เทียนลาย
kanchana.tha@mahidol.ac.th

สาเหตุการตายของคนไทย

จดหมายข่าว ฉบับนี้ ขอลำดับถึง “การตาย” ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทางประชากร การวิเคราะห์สถิติเรื่องสาเหตุการตายในบ้านเรายังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยพบว่า สาเหตุการตายในกลุ่ม “ไม่ทราบสาเหตุ” มีถึง 22.9% ของการตายทั้งหมด¹ นอกจากนี้ในบางการตายที่ทราบสาเหตุก็อาจไม่ใช่ชัดเจนหรือไม่มั่นใจว่าจะถูกต้องหากผู้ให้สาเหตุการตายไม่ใช่แพทย์

5 อันดับอัตราการตายของประชากรไทย

จำแนกตามสาเหตุที่สำคัญ (ต่อประชากร 100,000 คน) ปี 2563

5 อันดับอัตราตายตามกลุ่มโรคเมะเร็ง ปี 2563

1. มะเร็งตับ
2. มะเร็งหลอดคอ หลอดลมใหญ่และปอด
3. มะเร็งเต้านมหญิง
4. มะเร็งปากมดลูก
5. มะเร็งเม็ดเลือดขาว (ลูคีเมีย)

ที่มา: กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมสุขภาพ

จากสถิติการตาย ในปี 2563 พบว่า คนไทยตายด้วยโรคมะเร็งมากเป็นอันดับหนึ่ง (อัตราการตายสูงอันดับต้นๆ ต่อเนื่องมาหลายปี) ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่มะเร็งเป็นสาเหตุการตายอันดับต้นๆ ของประชากรโลกเช่นเดียวกัน จนเมื่อปี 2000 มีการกำหนดให้วันที่ 4 กุมภาพันธ์ เป็นวันมะเร็งโลก (World Cancer Day) เพื่อให้ประชากรตระหนักถึงภัยของโรคมะเร็ง รวมถึงรณรงค์ให้หันมาสนใจสุขภาพของตนเองด้วย ทั้งนี้การตายของคนไทยด้วยสาเหตุมะเร็งอันดับหนึ่ง คือ มะเร็งตับ อันดับสอง มะเร็งหลอดคอ หลอดลมใหญ่และปอด และอันดับสาม มะเร็งเต้านม

¹สถิติสาธารณสุข พ.ศ. 2563, กระทรวงสาธารณสุข

ข่าวสถาบันฯ

* 23 พ.ค. 65 รศ.ดร.สุภารัตน์ มุสิกวงค์ รศ.ดร.ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และคณะ ต้อนรับ Prof. Michael Emch และ Dr. Varun Goel จาก University of North Carolina at Chapel Hill เพื่อหารือด้านการทำงานวิจัยร่วมกัน และบรรยายผลงานวิชาการ ณ สถาบัน และออนไลน์ * 24-27 พ.ค. 65 ผศ.ดร.พิมลพรรณ อิศวรภักดี และ คุณสุภารัตน์ จรัสสิทธิ์ จัดอบรมเรื่อง “การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์” ณ สถาบัน และออนไลน์ * 25 พ.ค. 65 รศ.ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล บรรยายเรื่อง “แนวทางในการดูแลช่วยเหลือ/กลไกคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและการเยียวยาที่เหมาะสมและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล” ณ โรงแรมเดอะ สุโกศล * 25 พ.ค. 65 รศ.ดร.มนสิการ กาญจนะจิตรา และคณะ ดำเนินการสอน Smart Classroom ณ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหิดล * 27 พ.ค. 65 รศ.ดร.เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และคณะ นำเสนอผลการวิจัยโครงการ “การประเมินสถานการณ์เด็กข้ามชาติในประเทศไทยและผลกระทบจากโควิด-19” ณ โรงแรมเอเชีย * 6 มิ.ย. 65 รศ.ดร.อารี จำปาภาย ผู้อำนวยการสถาบันฯ ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการ ร่วมกับ Prof. Dr. Kim Marie Korinek, Asia Center Director, University of Utah ประเทศสหรัฐอเมริกา ณ สถาบัน * 7 มิ.ย. 65 รศ.ดร.สุภารัตน์ มุสิกวงค์ ร่วมกับ Asia Center, University of Utah ประเทศสหรัฐอเมริกา จัดอบรมเรื่อง “การวิเคราะห์ข้อมูลระยะยาวให้แก่กักขังทางสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ” ณ สถาบัน * 9 มิ.ย. 65 อ.ดร.ณภัช สัจจนกุล นำเสนอข้อเสนอแนะจากโครงการวิจัย Strengthening Systems to Deliver Effective Multi-Tiered Mental Health Services for Children and Adolescents ณ โรงแรมไทยกมล * 9 มิ.ย. 65 คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย จัดกิจกรรม IRB Talk ครั้งที่ 2 หัวข้อ “ทำไมต้องมี IRB-committee สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์” โดยมี ศ.เกียรติคุณ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล และ รศ.ดร.เฉลิมพล แจ่มจันทร์ เป็นวิทยากร ผ่านระบบออนไลน์ * 12 มิ.ย. 65 อ.ดร.ณภัช สัจจนกุล เป็นวิทยากรในงานสัมมนาออนไลน์ หัวข้อ “The Political Economy of Health Reform: Experience of Thailand” จัดโดย Nepal Public Health Association (NEPHA) * 13 มิ.ย. 65 สถาบันฯ ร่วมกับ สสส. จัดการประชุมคณะกรรมการกำกับทิศทางวิทยาลัยแห่งความสุข (ครั้งที่ 3) “โครงการการสนับสนุนระบบปัญญาเฝ้าระวังเพื่อสร้างเสริมมหาวิทยาลัยแห่งความสุขสู่องค์กรสู่ภาวะที่ยั่งยืน” ผ่านระบบออนไลน์ * 13 มิ.ย. 65 รศ.ดร.เฉลิมพล แจ่มจันทร์ นำเสนอข้อเสนอจากงานวิจัย “เด็กข้ามชาติในสถานศึกษา: สถานการณ์ และทางออก” ณ โรงแรม โยนาท เรนชี * 14 มิ.ย. 65 รศ.ดร.จงจิตต์ ฤทธิรงค์ และ รศ.ดร.ศุภิดา ขวณวัน นำเสนองานวิจัยในเวทีเสวนา “ความคาดหวัง การเตรียมพร้อม และการเข้าถึงบริการทางสังคมเพื่อการอยู่อย่างมีพลัง” ณ โรงแรมแกรนด์ เมอร์เคียว กรุงเทพฯ ฟอรัม * 15 มิ.ย. 65 รศ.ดร.จงจิตต์ ฤทธิรงค์ รศ.ดร.มนสิการ กาญจนะจิตรา อ.ดร.สพญ.สร้อยญา สุจิตพงศ์ และ รศ.ดร.สิรินทรา พูลเกิด ร่วมประชุมคณะทำงานพัฒนานโยบายการป้องกันและจัดการโรคอ้วนครั้งที่ 1/2565 และนำเสนอผลการศึกษา โครงการการพัฒนางานวิจัยเชิงนโยบายเพื่อลดปัญหาภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วนในเด็กไทย ผ่านระบบออนไลน์ * 16 มิ.ย. 65 รศ.ดร.อารี จำปาภาย ต้อนรับ รศ.ดร.มูฮัมหมัด ชัยเจริญวัฒน์ ผู้อำนวยการสถาบันนิติศึกษา ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และ Dr. Md. Mahbubul Haque, Senior Lecturer, Faculty of Law and International Relations, Universiti Dultan Zainal Abidin, Gong Badak Campus ประเทศมาเลเซีย ร่วมประชุมหารือการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเรื่อง Thai Migrants in Malaysia ณ สถาบัน * 22 มิ.ย. 65 รศ.ดร.อารี จำปาภาย รศ.ดร.สุภารัตน์ มุสิกวงค์ และ ผศ.ดร.ศุภิดา พิงส์สำราญ ต้อนรับ ศ.นพ.เทวฤทธิ์ ภูมิพิทักษ์ ผู้ประสานงานของ Cochrane Thailand และผู้อำนวยการศูนย์ความร่วมมือ WHO Collaborating Center on Research Synthesis in Reproductive Health ประจำคณะแพทยศาสตร์ ม.ขอนแก่น ร่วมประชุมหารืองานวิจัยด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ณ สถาบัน * 23 มิ.ย. 65 รศ.ดร.อารี จำปาภาย รศ.ดร.ปิยวัฒน์ เกตุวงศา อ.ดร.ดิยาห์ อนันดาเลีย วิทยาศาสตร์ และคณะ ต้อนรับ Prof. Anthony Okely จากมหาวิทยาลัย Wollongong ประเทศออสเตรเลีย เป็นวิทยากรในการประชุมเพื่อเตรียมกระบวนการปฏิบัติภาคสนามโครงการ SUNRISE-THAILAND ณ สถาบัน * 27 มิ.ย. 65 ศูนย์ศึกษาการย้ายถิ่น มหิดล (MMC) ร่วมกับ เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ (MWG) จัดเวทีเสวนาเรื่อง “บทบาทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองแรงงานประมงในประเทศไทย” ณ สถาบัน และออนไลน์ * 28 มิ.ย. 65 ศูนย์พัฒนาองค์ความรู้ด้านกิจกรรมทางกาย ประเทศไทย ร่วมกับเครือข่าย จัดการเสวนาวิชาการ เครือข่ายนักวิชาการ/นักวิจัยด้านกิจกรรมทางกายในประเทศไทยในประเด็นเจาะลึกแหล่งทุนสนับสนุนวิจัยและนวัตกรรม ตระกูลใจไทยใหม่ สู่ความท้าทายด้านกิจกรรมทางกาย ผ่านระบบออนไลน์ * 30 มิ.ย. 65 รศ.ดร.อารี จำปาภาย ต้อนรับ รศ.ดร.ขวัญใจ อำนาจลัดยชัย หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข บุคลากร และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาชาวต่างประเทศ เข้าศึกษาดูงานและฟังบรรยายเรื่อง “Research related migrant health: Cross-border migrants and health service accessibility during Covid-19 in Thailand” โดย รศ.ดร.สุวิทย์ พันธุ์ ณ สถาบัน * 3 มิ.ย. 65 รศ.ดร.ธีรพงศ์ สุกศรี และ รศ.ดร.ศุภิดา ขวณวัน ร่วมอบรมโครงการพัฒนาหัวหน้าภาควิชา ณ ม.มหิดลและออนไลน์ * 1 ก.ค. 65 สถาบันฯ จัดประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16 “ประชากรและสังคม 2565” เรื่อง “โควิด-19: การฟื้นตัวและโอกาสของประชากรและสังคม” ณ สถาบัน และออนไลน์ * 4 ก.ค. 65 นายปัญญา ชูเลิศ เป็นวิทยากรในการอบรมเสริมศักยภาพการพัฒนาสุขภาพแก่นักเรียนของโครงการ Child Impact ผ่านระบบออนไลน์ * 5 ก.ค. 65 รศ.ดร.ศิริรัตน์ กิตติสุขสถิต รศ.ดร.จรัมพร ไส้ลาย และ อ.ดร.นุชราภรณ์ เสี่ยงรัมย์ จัดการอบรม “ความก้าวหน้าการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน: Advanced Routine to Happiness (AR2H)” ณ โรงแรมไมเวเทล กรุงเทพฯ พิวเจอร์พาร์ค รังสิต * 5 ก.ค. 65 ศ.เกียรติคุณ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล บรรยายเรื่อง “ประสบการณ์และคำแนะนำในการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์” ในการอบรมการพัฒนาศักยภาพด้านจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ณ ม.ราชภัฏจันทรเกษม และออนไลน์ * 5 ก.ค. 65 รศ.ดร.ภูเบศร์ สมุทรจักร ร่วมเสวนาประเด็น “มุมมองประชากรศาสตร์” ในการประชุมวิชาการมนุษยศาสตร์ หัวข้อ “เมื่อไทยก้าวสู่สังคมสูงวัย ความท้าทายต่อพ่อแม่ผู้สูงอายุหรือไม่” ณ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ม.มหิดล และออนไลน์ * 8 ก.ค. 65 วิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับสถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม จัดการประชุมวิชาการประชากรและวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ครั้งที่ 13 โดยมีนักศึกษาร่วมงานนำเสนอผลงานวิจัย จำนวน 9 คน * 8 ก.ค. 65 รศ.ดร.ศุภิดา ขวณวัน ร่วมเป็นวิทยากรประเด็น “ผู้สูงอายุโดดเดี่ยว” ณ อาคารสามย่านมิตรทาวน์ กรุงเทพฯ * 11 ก.ค. 65 รศ.ดร.ปิยวัฒน์ เกตุวงศา พะยอมที่วิจัย ร่วมจัดแสดงนิทรรศการผลงาน หัวข้อ “เพิ่มศักยภาพเด็กไทยด้วย “โรงเรียนฉลาดเล่น”” ณ กรุงเทพมหานคร และพัฒนาไปพร้อมกัน” ณ ม.มหิดล

วิสัยทัศน์: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม เป็นสถาบันชั้นนำในระดับโลก ที่ธรรมาภิบาลการดำเนินงานและการพัฒนาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

รูป 1

รูป 2

รูป 3

รูป 4

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 17/2536
ปณ.จ.พุทธมณฑล

QR code สำหรับเว็บไซต์
จดหมายข่าวประชากรและการพัฒนา

บริเวณอาคารประชาสัมพันธ์
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170 โทรศัพท์ 0-2441-0201 0-2441-9666 โทรสาร 0-2441-9333 E-mail: directpr@mahidol.ac.th Website: www.ipss.mahidol.ac.th ที่ปรึกษา อารี จำปาภาย ผู้อำนวยการสถาบันฯ บรรณาธิการ ภูษณา อภิพรชัยกุล ณภัช สัจจนกุล พอดา บุญดิเรก อภิชาติ จรัสสุทธรังค์ กองบรรณาธิการ กฤติญา สำอองกิจ กาญจนา เชนยา กาญจนา ตั้งชลทิพย์ เกียรตินิยม ชันดี จงจิตต์ ฤทธิรงค์ จรัมพร ไส้ลาย เฉลิมพล แจ่มจันทร์ นางเยาว์ บุญเจริญ นิพนธ์ ตาชาวัฒนาประกรณ์ นุชราภรณ์ เสี่ยงรัมย์ ปราโมทย์ ประสาทกุล บัณฑา วาฬพัฒน์ มนสิการ กาญจนะจิตรา กัฏฐารณ จังเลิศศิริ โยธิน แสงวงศ์ รัตนพร เกย์ วรชัย ทองไทย ศิริรัตน์ กิตติสุขสถิต ศุภิดา ขวณวัน ลักกัณห์ นิยมศิลป์ สิรินทรา พูลเกิด สุชาดา ทวีสิทธิ์ สุภารัตน์ จรัสสิทธิ์ สุภาณี ปลื้มเจริญ สุวิทย์ พันธุ์ อมรา สุนทรธาดา ฝ่ายศิลป์ จุฬารัตน์ ทรัพย์ยอดแก้ว สมชาย ทรัพย์ยอดแก้ว ฝ่ายสมาชิก จีวรรณ หงษ์ทอง ตัดต่อสอบถาม โครงการเผยแพร่ข่าวสารและการศึกษาด้านประชากร โทรศัพท์ 0-2441-0201 ต่อ 100 หรือ 0-2441-9666

12/ ประชากรและการพัฒนา ปีที่ 42 ฉบับที่ 6 ❖ สิงหาคม - กันยายน 2565 www.newsletter.ipss.mahidol.ac.th